

Inhoudstafel

1	Doelstelling	1
2	Voorwaarden	1
2.1	Indicaties	1
2.2	Contra-indicaties	1
2.3	Bevoegdheden	1
3	Uitvoering	1
3.1	Vorbereiding – Benodigdheden	1
3.2	Uitvoering	2
3.2.1	Aanvraagformulier invullen	2
3.2.2	Gebruik waste-buis	2
3.2.3	Volgorde bloedtubes	2
3.2.4	Bloedafname	2
3.2.5	Transport	3
3.2.6	Aandachtspunten	3
3.3	Nazorg en opvolging	4
4	Mogelijke verwikkelingen	4
5	Gerelateerde documenten	4
5.1	Wetgeving	4
5.2	Wetenschappelijke literatuur	4
5.3	Bijbehorende documenten	4
5.4	Achtergrond	4
6	Definities en afkortingen	4
7	Verantwoordelijke	5

1 Doelstelling

Techniek voor het correct afnemen van een bloedstaal via IV weg met een vleugelnaald en het voorkomen van prikaccidenten en bloedgerelateerde infecties.

2 Voorwaarden

2.1 Indicaties

- afname van [hemoculturen](#)
- [IV bloedafname met Vacutainer®](#) is moeilijk of onmogelijk.

2.2 Contra-indicaties

Nvt

2.3 Bevoegdheden

‘Bloedafneming door veneuze punctie’ is een technische verpleegkundige verstrekking waarvoor een voorschrift van de arts nodig is (KB 18 juni 1990, B2-handeling).

3 Uitvoering

3.1 Vorbereiding – Benodigdheden

- bloedtubes

	IV bloedafname met vleugelnaald	Klinische procedure
		5.0.0
		14/10/2020

- veiligheidsvleugelnaald met voorgemonteerde adaptornaald (+ reserve) of Vacuette® indien afname van hemoculturen
- naaldhouder
- naaldencontainer
- niet-steriele handschoenen
- knelband
- huidontsmetting: chloorhexidine 0,5 % in alcohol
- niet-steriele deppers
- wondpleister
- bedbeschutting
- aanvraagformulier voor bloedonderzoek
- plastic zakje
- handalcohol

3.2 Uitvoering

3.2.1 Aanvraagformulier invullen

De arts is verantwoordelijk voor het aanvragen van onderzoeken; bijgevolg maakt de arts een elektronische aanvraag aan (of vult een papieren aanvraagformulier in).

3.2.2 Gebruik waste-buis

Een waste-buis moet als eerste afgenomen worden (en wordt daarna weggeworpen) in de volgende situaties:

- bloedname uit (centrale) katheter of IV poort (omwille van de dode ruimte),
- **bloedname met vleugelnaald** (omwille van de dode ruimte),
- 'gewone' bloedname met Vacutainer®-naald waarbij ook een stolling (Na-citraat, blauw) geprikt wordt (omwille van contaminatie met weefselvocht).

Opmerkingen:

1-/ Indien een hemocultuurafname en 'gewone' bloedname via vleugelnaald gecombineerd worden, worden eerst de hemocultuurflesjes gevuld (eerst aëroob, dan anaëroob), en moet géén waste-buis genomen worden.

2-/ Op een waste-buis kunnen géén labo-bepalingen gebeuren!

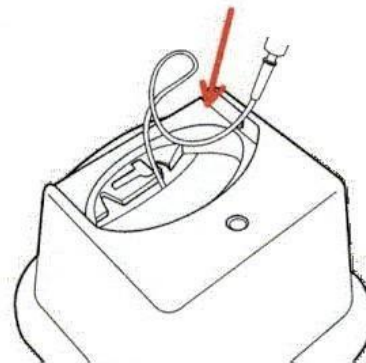
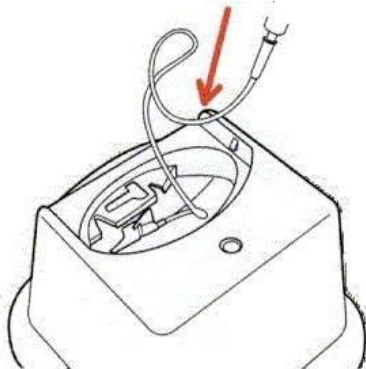
3.2.3 Volgorde bloedtubes

1. hemoculturen (eerst aëroob, dan anaëroob)
2. waste-buis (wit/doorzichtig) (niet noodzakelijk als er een hemocultuur aan voorafgaat)
3. stollingsbuis (Na-citraat, blauw)
4. serum gelbuizen (geel)
5. Li-heparine (groen)
6. EDTA (paars)
7. fluoride (grijs)
8. andere

3.2.4 Bloedafname

- aan bed van de patiënt: identificatie van de patiënt
- handen ontsmetten
- beschutting aanleggen
- knelband aanleggen
- handschoenen aandoen
- punctieplaats ontsmetten met chloorhexidine 0,5 % in alcohol, 30 seconden laten inwerken
- naaldhouder op adaptornaald van de vleugelnaald schroeven of Vacuette® in geval van hemoculturen
- eerste tube (waste tube) in naaldhouder brengen zonder deze door te drukken
- hulsje manueel van de vleugelnaald verwijderen en wegwerpen

- vene aanprikken
- aangebrachte bloedtube doordrukken en volledig vullen d.m.v. het vacuüm, tot de bloedflow stopt
→ *knelband lossen zodra bloed begint te stromen!*
- andere bloedtubes inbrengen en vullen
- ALLE tubes enkele malen kantelen, *niet schudden!*
 - Citraat: 3 à 4 x
 - Serum: 5 x
 - Heparine en EDTA: 8 à 10 x
 - Glucose: 5 à 10 x
- naald verwijderen en veiligheid over de naald schuiven
- punctieplaats voldoende lang afdrukken met depper; opletten dat hierbij geen bloed gemorst wordt; arm niet buigen
- vleugelnaald in de opening van de naaldencontainer brengen, vervolgens naaldhouder losdraaien van de adapternaald (zie figuur). **In geval van Vacuette®: vleugelnaald en houder samen verwijderen.**

- wondpleister op de punctieplaats aanbrengen
CAVE kleefpleisterallergie! Desgevallend hypoallergische wondpleister gebruiken
- onmiddellijk ná de bloedname, aan bed van de patiënt: bloedstalen identificeren d.m.v. de zelfklevers van het overeenkomstige aanvraagformulier
- bloedstalen (zonder de waste-buis) samen met het overeenkomstige aanvraagformulier in een plastic zakje verpakken

3.2.5 Transport

- bijzondere voorwaarden voor transport (bv. 'gekoeld') staan vermeld op het aanvraagformulier

3.2.6 Aandachtspunten

- het gebruik van het opgegeven materiaal en het hanteren van de juiste werkwijze zijn van essentieel belang voor:
 - preventie van prikaccidenten en bloedgerelateerde infecties

	IV bloedafname met vleugelnaald	Klinische procedure
		5.0.0
		14/10/2020

- het bekomen van een gesloten systeem
- nauwgezette desinfectie en contacttijd van min. 30 seconden in acht nemen
- onmiddellijk na het verwijderen de veiligheid over de naald schuiven; **nooit de naald recapen**
- bloedtubes volledig vullen d.m.v. het vacuüm tot de bloedflow stopt
- het kantelen van ALLE tubes (NIET schudden) is noodzakelijk om het bloed goed met het additief te mengen
- bij de afname van [hemoculturen](#) is het niet nodig te wachten tot de bloedflow stopt; 5 à 8 ml is hier voldoende (te zien op markeringen op flesjes)
- nooit het dopje van de tube verwijderen
- punctieplaats voldoende lang afdrukken en achteraf controleren.
- naaldhouder na gebruik verwijderen als n-RMA of reinigen en ontsmetten vooraleer te herbruiken

3.3 Nazorg en opvolging

Nvt

4 Mogelijke verwikkelingen

- Foutieve bloedwaardes door
 - de ontsmettingsstof onvoldoende te laten drogen alvorens te punteren
 - de knelband te lang aangespannen te laten
 - het niet gebruiken van een waste-buis wanneer dit geïndiceerd is
 - niet de correcte volgorde van bloedbuizen te hanteren
 - de bloedtubes niet volledig te vullen (tot het vacuüm stopt)
 - het onvoldoende kantelen van de bloedbuizen

5 Gerelateerde documenten

5.1 Wetgeving

Nvt

5.2 Wetenschappelijke literatuur

[Clinical and Laboratory Standards Institute](#)

5.3 Bijbehorende documenten

- [Handhygiëne](#)
- [Identificatie van patiënten](#)
- [Hemoculturen](#)
- [IV bloedafname met Vacutainer®-systeem](#)
- [Bloedafname langs arteriële katheter](#)
- [Bloedafname langs centrale katheter en PICC](#)
- [Identificatie labostalen](#)
- [IV poortstelsel](#)

5.4 Achtergrond

Nvt

6 Definities en afkortingen

	IV bloedafname met vleugelnaald	Klinische procedure
		5.0.0
		14/10/2020

Nvt

7 Verantwoordelijke

Ziekenhuishygiëne
Directeur patiëntenzorg
Medisch directeur